

Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai
Lukiškių g. 2, Vilnius

2018 m. gegužės 16 d.

Kopija:
Lietuvos Bankui
Gedimino pr. 6, Vilnius

Dėl palūkanų iš viešai platinamų obligacijų apmokestinimo

Verslo asociacija „Investors' Forum“, vertindama Lietuvoje veikiančio verslo poreikius nori atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos bankų sistema susiduria su sunkumais finansuodama augančius Lietuvos verslus. Bankai skolindami verslui yra ribojami eile reikalavimų, kaip kad paskolos vienam skolininkui dydis bei užstato vertė. Reikia pripažinti kad pastaraisiais metais Lietuvos verslas auga greičiau už klasikinių finansinių paslaugų rinką, kuriai vis sunkiau finansuoti didesnius verslo plėtros projektus. Ypatingai kreditų prieinamumo klausimas kyla dabar, kuomet staiga sumažėjo Lietuvoje verslui paskolas teikiančių bankų skaičius - susijungė „Nordea“ ir „Dnb“, o „Danske“ paskelbė pasitraukianti iš Baltijos šalių rinkų.

Mažėjant tradicinius finansavimo šaltinių teikėjų (bankų) skaičiui svarbu sudaryti tinkamas ir prieinamas sąlygas Lietuvos verslui skolintis alternatyviu būdu - kapitalo rinkose išleidžiant įmonių obligacijas. Didžiausias lėšas galima pritraukti viešai platinant obligacijų emisijas, skirtas tiek vietinio, tiek ir užsienio kapitalo rinkos dalyviams.

Pažymėtina, kad Lietuvoje kone visos platesnio masto investicijos buvo įvykdytos užsienio kapitalo forma. Jų svarba yra didelė – mažai rinkai užsienio investicinių lėšų pritraukimas suteikia galimybę „išjudinti“ ekonomiką. Atitinkamai, gautas lėšas galima panaudoti technologinei pažangai, diegiant inovacijas, kuriant naujas darbo vietas ar pan. Todėl Lietuvai Europos ir pasaulinės rinkos mastu yra labai svarbu išlikti konkurencingai lyginant su kitomis šalimis, į kurias galima investuoti.

Vertinant investicijų pritraukimo būdą viešai platinamų obligacijų forma pastebėtina, kad yra sudėtinga, o kai kuriais atvejais – ir neįmanoma - nustatyti galutinius obligacijų turėtojus, o tokia procedūra reikalauja nemažai pastangų ir lėšų. Atitinkamai, palūkanų mokėjimas obligacijų turėtojams būtų apmokestinamas mokesčių prie pajamų šaltinio Lietuvoje. Praktiniame lygmenyje tai reiškia, kad Lietuvos bendrovei, išleidusiai viešą obligacijų emisiją tektų patirti papildomus mokestinius kaštus, lyginant su tradiciniu finansavimu paskolų forma.

Mūsų nuomone, dabartinį reguliavimą reikėtų keisti numatant, kad skolinto kapitalo pritraukimas viešo obligacijų platinimo būdu nebūtų mažiau palankus už kitus skolinto kapitalo pritraukimo būdus.

Būtina pažymėti, kad didelis skaičius Europos valstybių jau yra nustačiusios taisykles, kuriomis palūkanos iš skolos vertybinių popierių (nepriklausomai, valstybės ar privačių) yra neapmokestinamos prie pajamų šaltinio jas išmokant užsienio vienetams – tokią nuostatą taikant arba visų rūšių palūkanoms, arba numatant specialią neapmokestinimo lengvatą viešai platinamiems skolos vertybiniais popieriams. Pavyzdžiui, Vengrija, Danija, Airija, Bulgarija, Švedija, Prancūzija, Belgija, Nyderlandai, Rumunija, Austrija, Čekija, Vokietija, Italija netaiko apmokestinimo prie pajamų šaltinio palūkanoms, išmokamoms už viešai išplatintas obligacijas. Taigi, konkurencinėje kovoje Lietuva dar gali „išskoti“ į bendrą traukinį ir suvienodinti reguliavimą pagal Europoje vyraujančias tendencijas.

Atitinkamai, asociacijos „Investors' Forum“ vardu, teikiame pasiūlymą inicijuoti mokesčių teisės aktų pakeitimus, pakoreguojant LR Pelną mokesčio įstatymo 4 str. 4 d. 1 p. bei LR Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 5 str. 4 d. 1p., sudarant galimybę Lietuvoje neapmokestinti užsienio subjektams išmokamų palūkanų, kai jos yra mokamos dėl Lietuvos bendrovių išleistų viešai platinamų skolos vertybinių popierių.

Pagarbiai,

Vykdomoji direktorė
Rūta Skyrienė

